

موضوع:

مطالعه تطبیقی اقتصاد سیاسی نوآوری در ایران و کشورهای منتخب

1. مقدمه و بیان مساله

در چند دهه اخیر، «اقتصاد سیاسی نوآوری» به یکی از عرصه‌های کلیدی تحلیل‌های اقتصادی و سیاست‌گذاری بدل شده است. هدف از این پژوهش، واکاوی نحوه تأثیر سیاست، ساختارهای قدرت، نهادها و منافع گروه‌های مختلف بر روند نوآوری، توسعه فناوری و دستیابی به رشد اقتصادی پایدار است.

2. اهداف اصلی پژوهش

- تحلیل نقش دولت‌ها، نهادها و ساختارهای سیاسی در فرآیند نوآوری
- واکاوی تأثیر منافع اقتصادی-اجتماعی بازیگران مختلف (دولت، بخش خصوصی، جامعه مدنی) بر جهت‌گیری نوآوری
- شناسایی موانع و محرک‌های نهادی و ساختاری نوآوری در ایران و جهان
- ارائه راهکارهای سیاستی برای ارتقای ظرفیت نوآوری و کارآمدی سیاست‌های نوآورانه

3. سؤالات کلیدی پژوهش

- دولت، سیاست‌گذار و دیگر نهادهای عمومی چگونه می‌توانند روند نوآوری را تسهیل یا مختل کنند؟
- ساختار قدرت و توزیع منافع میان گروه‌های ذی‌نفع چه تأثیری بر اولویت‌ها و سرمایه‌گذاری در حوزه نوآوری دارد؟
- نمونه‌های موفق و ناموفق سیاست‌های اقتصاد سیاسی نوآوری در کشورهای مختلف چیست و چه آموزه‌هایی برای ایران دارد؟
- چه ابزارها و سازوکارهایی برای رفع موانع نهادی و ساختاری نوآوری قابل پیشنهاد است؟

4. چارچوب محتوایی و پیشنهادی:

- مروری بر ادبیات نظری اقتصاد سیاسی نوآوری
- مطالعه تطبیقی سیاست‌های نوآوری در کشورهای منتخب (هند، کره جنوبی، عربستان، اتریش، نروژ)
- تحلیل ساختار نهادی، سیاستی و قدرت در اقتصاد ایران
- نقش بخش خصوصی، دولتی و نهادهای واسط
- بررسی ابعاد اجتماعی، فرهنگی، و سیاسی تأثیرگذار بر نوآوری

○ سازوکار تعامل منافع و تضادها میان بازیگران اصلی

۵. روش‌شناسی پیشنهادی

○ رویکرد تحلیلی-تطبیقی (Case Study)، (Benchmarking)

○ استفاده از داده‌های ثانویه، تحلیل سیاست‌گذاری، و در صورت امکان مصاحبه با ذینفعان

○ جمع‌بندی سیاستی بر اساس یافته‌ها

۶. خروجی‌های مورد انتظار

○ گزارش تحلیلی جامع (حداقل ۱۰۰ صفحه)

○ خلاصه سیاستی و راهکارهای اجرایی

○ ارائه Brief برای مدیران و سیاست‌گذاران (قابل ارائه در جلسات مشورتی)

7. معیارهای ارزیابی پیشنهادها

○ تسلط تیم پژوهشی بر ادبیات جامعه‌شناسی، نوآوری و اقتصاد سیاسی

○ سوابق حرفه‌ای مرتبط

○ نوآوری در رویکرد تحلیل و ارائه راهکار

○ عملیاتی بودن پیشنهادها و امکان بهره‌برداری توسط سیاست‌گذاران

۸. زمان‌بندی و بودجه

○ زمان‌بندی: ۶ ماه

○ بودجه: ۴۵ میلیون تومان

۹. سایر ملاحظات

- رعایت اصول اخلاق پژوهش، استناد دقیق به منابع و داده‌ها

- بیان محدودیت‌ها و پیشنهاد تحقیقات بعدی